

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

میخائیل آقاجانیان*
برگردان از: ا. م. شیری
۲۵ می ۲۰۱۴

فاجعه معدن در ترکیه، پژواک قبل از انتخابات

سانحه انفجار معدن زغال سنگ در شهر **سوما** در غرب ترکیه در ۱۳ ماه می و مرگ بیش از ۳۰۰ معدنچی در اثر آن به آزمون جدی برای دولت اردوغان تبدیل گردید. مقامات عالی رتبه دولتی بلادرنگ در مقابل حادثه واکنش نشان دادند. رئیس جمهور، عبدالله گل، دیدار خود را از چین لغو کرد، اردوغان، نخست وزیر، دیدار خود از البانی را به تعویق انداخت و جمیل چیچک، رئیس مجلس تاریخ سفر خود به امریکا را تغییر داد. رئیس دولت بلافاصله از محل حادثه دیدن کرد. اما مردم شهر، که کار در معدن منبع اصلی درآمد بسیاری از آنهاست، با احتیاط از نخست وزیر استقبال کردند؛ صدای اردوغان در پیوند دادن این حادثه با تجارب حوادث مکرر جهانی در صنایع تولید زغال سنگ ناموفق بود. علاوه بر آن، در اولین ساعات پس از فاجعه، گزارشی در خصوص تبدیل شدن عدم رعایت اصول ایمنی به یک امر عادی در معدن **سوما** و در مورد بی توجهی اداره بازرسی دولتی به آن علی رغم آن که قبلاً در جریان امر قرار داده شده بود، انتشار یافت.

فاجعه در سوما موج اعتراضات مدنی را برانگیخت. صبح روز پس از حادثه گروهی از جوانان در مقابل دفتر استانبول شرکت پیمانکار معدن تجمع اعتراضی برگزار نموده و لوحه «قاتل» را به دیوار دفتر شرکت نصب کردند. حزب حاکم عدالت و توسعه نیز در مرکز نارضایتی عمومی قرار گرفت. پس از نصب لوحه بر دیوار و سنگ پرانی به پنجره های کمپانی، اقدام مشابهی در مقابل دفتر حزب عدالت و توسعه به عمل آمد. افکار عمومی به سرعت علیه دولت تحریک شد و معترضان، استعفای دولت را خواستار شدند. به خاطر آوردن که در ماه اکتوبر سال ۲۰۱۳ نماینده حزب مخالف جمهورخواه خلق در مجلس، **اوزگور اوزل** از مجلس درخواست کرد در باره وضعیت نامطلوب ایمنی در معادن زغال سنگ **سوما** تحقیق نماید. سایر نیروهای مخالف (حزب جنبش ملی، حزب آشتی و دمکراسی کرد) از درخواست این نماینده پشتیبانی کردند، اما حزب حاکم آن را نادیده گرفت و همه این، دو هفته قبل از حادثه معدن روی داد.

سرنوشت درخواست به دست فراموشی سپرده شده نماینده، مسیر تازه ای را برای انتقاد از دولت در پیش پای حزب جمهورخواه خلق گشود. در آستانه انتخابات ریاست جمهوری ترکیه در ماه اگست ۲۰۱۴، آنها سعی می کنند مخالفان اردوغان را حول پلتفرم سیاسی واحد گرد آورند، اما تا همین اواخر حزب جنبش ملی، سومین فراکسیون در مجلس فعلی، با بی میلی از این ایده استقبال می کند. احزاب طرفدار کرد نیز علاقه ای به این طرح متحدکننده نشان ندادند.

نتیجه انتخابات ۳۰ مارچ شهرداریها که طی آن حزب اردوغان به نتایج خوبی دست یافت، اپوزیسیون ترکیه را به اتخاذ موضع انفعالی وامی دارد. همراه با آن پس از ۱۳ ماه می اوضاع سیاسی داخلی فرصتهای تازه ای را برای مخالفان فراهم ساخته است. ترکیه را موج جدید اعتراضات، به خصوص در کلان شهرهای کشور درمی نوردد. دولت

قاطعانه واکنش نشان می دهد. معترضان در آنکارا، استانبول و ازمیر در کمال خشونت سرکوب شدند. ۱۸ ماه می پولیس مدیران ارشد کمپانی پیمانکار معدن را بازداشت کرد. آنها را به سهل انگاری منجر به قتل انسانها متهم کردند. به طور کلی حزب عدالت و توسعه و رهبر آن با تحول برگشت ناپذیر روبه رو نشد. سخن گفتن از هر گونه کاهش اعتماد اکثریت مردم نسبت به حاکمیت بیمورد است. توأم با این، رهبران برجسته ای در میان اپوزیسیون وجود ندارند و در رأس آن، حزب جمهوریخواه خلق به رهبری کمال قلیچدار اوغلو رقیب اصلی حزب عدالت و توسعه از این مسأله کاملاً آگاه است.

اکنون حاکمیت ترکیه شدیداً به روی مبارزه با تهدیدات از داخل ساختار دولتی در سیمای شمار زیادی از طرفداران عبدالله گولن، رهبر جنبش خدمات، مقیم امریکا تمرکز کرده است. اردوغان در رویارویی با همکاران سابق خود بدون تزلزل- به طرق زندانی کردن، فشار آوردن، اخراج از کار... عمل می کند. آنکارا در نظر دارد استرداد گولن را از واشنگتن درخواست نماید. اگر این تقاضا پذیرفته شود، در آن صورت، پس از عبدالله اوچالان، رهبر حزب کارگران کردستان ترکیه، یک زندانی سیاسی معروف دیگر نیز در ترکیه وجود خواهد داشت. روند اوضاع سیاسی داخلی ترکیه دینامیزم رو به رشدی را طی می کند. بدون توجه به فاجعه انسانی عظیم حادثه غیرطبیعی منجر به قربانی شدن شمار زیادی انسان، حتی عوامل کم اهمیتی نیز می تواند برای بر هم زدن تعادل سیاسی این کشور کافی باشد.

پیام تسلیت مترجم

حادثه منجر به فاجعه هولناک انسانی در شهر سومای ترکیه، که گمان می رود در اثر بی مبالاتی شرکت پیمانکار معدن و بی مسؤولیتی دولت صهیونیستهای اسلامی ترکیه در ۱۳ ماه می روی داد، بی تردید، اولین فاجعه بشری نبود و در صورت ادامه موجودیت نظام سارقانه سرمایه داری، یقیناً انسانهای زیادی نیز در اثر حوادث مشابه و یا به طرق دیگر، قربانی ماهیت و خصلت بهره کشانه و غارتگرانه سرمایه داران خواهند شد. بدینوسیله، مرگ فجیع ۳۰۱ کارگر در حادثه انفجار معدن زغال سنگ سوما را به همه بازماندگان داغدار آن مظلومان، به همه کارگران، زحمتکشان و ستمدیدگان ترکیه و جهان، به همه رهروان راه عدالت و آزادی، به مدافعان فضیلت، کرامت و حق حیات انسان تسلیت عرض نموده و برای همه مبارزان در راه محو و نابودی نظام غیرانسانی سرمایه داری موفقیت آرزو می کنم.

*کارشناس خاورمیانه نی مرکز بین المللی تحقیقات در باره نظامهای انتخاباتی

<http://www.fondsk.ru/news/2014/05/20/tragedia-na-shahte-v-turcii-otgoloski-pered-vyborami-27600.html>

۳ خرداد- جوزا ۱۳۹۳